

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

21 maja 2019

nr 39 (LXXIV)

cena: 13 Kč

**Już w sobotę odbędzie się kolejny Festiwal PZKO.
Wszyscy spotykamy się w Trzyńcu.
O pierwszych festiwalowych akcentach piszemy na stronach 2 i 3.**

Bezsenność noc

WYDARZENIE: W piątkową noc region nie będzie spał. Swoje bramy otworzą kościoły oraz muzea. W Republice Czeskiej odbędzie się Noc Kościołów, w Cieszynie – Noc Muzeów.

Danuta Chlup, Witold Koźdoń

Na terenie diecezji ostrawsko-opawskiej w Nocy Kościołów weźmie udział sto świątyń katolickich i ok. czterdzieści protestanckich. Można będzie zwiedzać zaplecza kościołów, wejść na wieże i do podziemi, przyrzużyć się przedmiotom liturgicznym. Zaplanowano wystawy, koncerty, zajęcia dla dzieci. Szczegółowe informacje opublikowane są na stronie www.nockostelu.cz.

Na piątkowy wieczór przygotowały się m.in. kościoły w naszej okolicy: w Czeskim Cieszynie, Jabłonkowie, Karwinie, Hawierzowie, Orłowej, Trzanowicach, Ligotce Kameralnej, Dąbrowie, Rychwałdzie. Noc Kościołów przekroczy nawet granicę na Olzie, ponieważ jednym z punktów czeskokieszyńskiego programu będzie koncert Polskiego Chóru Kościelnego „Ad Dei Gloriam” w Rotundzie św. Mikołaja na cieszyńskim Wzgórzu Zamkowym. W Czeskim Cieszynie w wydarzenie włączą się kościoły pięciu konfesji.

W Jabłonkowie i Nawsiu postanowiono na wspólne działania. – Już kilkakrotnie organizowaliśmy Noc Kościołów, zwykle program odbywał się równolegle w naszym kościele i w kościele ewangelickim w Nawsiu. W tym roku chodzi nam o głębsze wspólne przeżywanie tego wieczoru. Część programu będzie wspólna, część ewangelicy będą mieli u siebie – powiedział „Głosowi” ks. Janusz Kiwak, proboszcz parafii katolickiej w Jabłonkowie.

Tradycyjnie bogaty będzie program w Orłowej. Wspólne zakończenie odbędzie się o godz. 23.00 w ko-

• W piątek będzie również otwarty krzywy kościół w Karwinie.
Fot. DANUTA CHLUP

ściele ewangelickim. Z kolei kościół pw. św. Jadwigi w sąsiedniej Dąbrowie zaprasza na zapoznanie się z patronką kościoła. – Z okazji 120-lecia założenia kościoła latem 2018 roku pozyskaliśmy relikwie patronki, św. Jadwigi, z bazyliki w polskiej Trzebnicy. Można będzie uczcić relikwie i obejrzeć wystawę o jej uzyskaniu oraz o samej świętej – zachęca ks. proboszcz Marcel Puvák.

W tym samym czasie Cieszyn zaprasza na Noc Muzeów. W piątek o godz. 20.00 otworzy ją występ w Książnicy Cieszyńskiej Polskiego Chóru Mieszanego „Collegium Cantorum” z Czeskiego Cieszyna. W organizację wydarzenia zaangażowała się też czeskokieszyńska Kawiarnia i Czytelnia „Avion” i w jej murach, o godz. 19.00, rozpocznie się jazzowo-popowy koncert Sabiny Brody i Sławomira Warsińskiego.

Cieszyńska Noc Muzeów daje okazję, by zobaczyć miejsca na co dzień niedostępne. I tak Muzeum Protestantyzmu zaprosi do zwiedzania poddasza kościoła Jezusowego, a Klub Tatarnictwa Jaskiniowego „Speleoklub” z Bielska-Białej otworzy cieszyńskie podziemia pod Parkiem Pokoju i przy ul. Przykopa. Z kolei konserwatorzy Książnicy Cieszyńskiej pokażą gościom swe pracownie, natomiast na Wzgórzu Zamkowym będzie można posłuchać opowieści o średniowiecznej kuchni.

W piątek zapraszają też kościół i biblioteka Konwentu Zakonu Bonifratrów. – Na gości czekają tam pokazy ziołolecznictwa. Ponadto w grupach będzie można zobaczyć Urząd Miejski, Teatr im. Adama Mickiewicza oraz Browar

Zamkowy – informuje Barbara Foltyn z Działu Naukowo-Oświatowego Muzeum Śląska Cieszyńskiego.

Dla odmiany indywidualnie będzie można zwiedzić stałą ekspozycję cieszyńskiego muzeum. ▲

INWESTYCJE

Powrót do XIX wieku...

Mosty koło Jabłonkowa. Stara polska szkoła w Mostach koło Jabłonkowa odzyskała historyczny wygląd. W zeszłym tygodniu budynek oficjalnie oddano do użytku po trwającym od ub. roku remoncie kapitalnym. W pierwszym etapie wyremontowano budynek z zewnątrz, obecnie dobiegł końca remont wnętrz. STR. 3

SPOŁECZEŃSTWO

MIDAS u Duńczyków

Świat. W dniach od 9 do 12 maja odbyło się kolejne Zgromadzenie Ogólne Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych MIDAS („Głos” jest jego członkiem). Delegaci po raz drugi w historii spotkali się w Flensburgu w północnych Niemczech w regionie Szlezwik-Holsztyn. Redakcję „Głosu” oraz Kongres Polaków w RC jak zwykle reprezentował Adam Krumnikl. STR. 3

SPOŁECZEŃSTWO

Ambasadorowie na motorach

Lutynia Dolna. W niedzielę zakończył się pięciodniowy rajd motocyklistów na Śląsku Cieszyńskim. Ich liczniki pokazały w sumie ok. 450 km, a u niektórych nawet dwa razy więcej – nad Olzę zjechali bowiem pasjonaci jednośladów z całej Polski. W piątek odwiedzili Zaolzie, a jednym z punktów na mapie ich przejazdu była polska podstawówka w Lutyni Dolnej. STR. 4

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«...

• W poniedziałek do siedziby Zarządu Głównego PZKO w Czeskim Cieszynie zawiąta konsul generalna RP w Ostrawie – Izabella Wołfejko-Chwastowicz (pierwsza z lewej). Powodem było robocze spotkanie na temat wdrażania Karty Polaka na Zaolziu. W rozmowie wzięli udział prezes PZKO Helena Legowicz oraz reprezentujący Kongres Polaków w RC jego prezes Mariusz Wąłach oraz Małgorzata Rakowska, stojąca na czele Rady Przedstawicieli. Fot. WITOLD KOŹDOŃ

Redakcja poleca

- ☑ **Cz. Cieszyn** – kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa: wystawa „Co chrześcijaństwo dało światu”, kościół ewangelicki Na Niwach: „Kawiarnia w wieży” (18.00-20.00);
- ☑ **Hawierzów** – kościół pw. św. Anny: warsztaty „Kościół przed 1989 rokiem” (19.15-20.00)
- ☑ **Karwina** – kościół pw. św. Piotra z Alkantary: „Czeska Pisa z przewodnikiem” (18.00-22.00)
- ☑ **Ligotka Kameralna** – kościół ewangelicki: Miniorkiestra Dęta (18.00-19.30)
- ☑ **Orłowa** – kościół ewangelicki: występ zespołu Keep Smiling Gospel (22.00-22.45)

NASZ »GŁOS«

Beata Schönwald
beata.schonwald@glos.lve

Według czeskiego kalendarza Dzień Matki obchodzony jest w drugą niedzielę maja. 26 tegoż miesiąca mają z kolei swoje święto polskie mamy. To powoduje, że w związku z tym co roku przez mniej więcej dwa tygodnie pojawiają się na Facebooku wpisy, których tematem jest mama. Czasem są to życzenia, częściej jednak tzw. złote myśli.

Tegoroczny maj nie jest pod tym względem wyjątkowy. Nic więc dziwnego, że chociaż na Facebooku spędzam niewiele czasu, udało mi się „wyłowić” z sieci kilka fajnych spostrzeżeń. Jedno z nich – na zdjęciu dołączone do łańcuszka z dwoma serduszkami – brzmiało tak: „Mieć córkę, to jakby wyrwać serce ze swojego ciała i zostawić je, by kroczyło obok”. Inne miało charakter dowcipu animowanego, na którym przed zdziwioną mamą stoi cała armia przedstawicieli rozmaitych zawodów, podczas gdy dzieciaki wyjaśniają, co jest grane.

– Chcieliśmy, żebyś wypoczęła, więc zatrudniliśmy kilka osób – oznajmiają rezolutnie. Najbardziej jednak spodobał mi się następujący dialog. „Nauczycielka została zapytana przez jedną z mam: – Na jakie zajęcia zapisać dziecko od nowego roku? – Dwa razy w tygodniu godzina gotowania z mamą w kuchni i dwa razy w tygodniu godzina majsterkowania z tatą w garażu. I proszę to sobie wpisać w państwa grafik i przestrzegać tego, jakbyście państwo za to płacili”.

Genialnie proste, prawda? A jako że niebawem przypada również Międzynarodowy Dzień Dziecka, nie warto dalej martwić się o prezent. Wystarczy, że konsekwentnie będziemy trzymać się grafika. ▲

PRZEŻYJMY TO JESZCZE RAZ...

● Główny deptak Bogumina, czyli klimat małego miasta w latach 90. ubiegłego wieku.
Fot. WIESŁAW PRZECZEK

CYTAT NA DZIŚ

Narodowy Fundusz Zdrowia

...

Aż 10 mln. dorosłych Polaków ma nadciśnienie tętnicze. Blisko 3,5 mln. z nich nie wie, że zmagają się z chorobą, a tylko 2,7 mln. jest skutecznie leczonych

E-STREFA

Zapraszamy do odwiedzenia naszego kanału na Youtube...

DZIŚ...

21

maja 2019

Imieniny obchodzą:
Jan Nepomucen, Tymoteusz, Wiktor
Wschód słońca: 4.54
Zachód słońca: 20.30
Do końca roku: 224 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Kadeta
Dzień Odnawiania Znajomości
Przysłowia:
„Na Jana Nepomucena wiadoma już zboża cena”

JUTRO...

22

maja 2019

Imieniny obchodzą:
Emil, Julia, Ryta
Wschód słońca: 4.53
Zachód słońca: 20.31
Do końca roku: 223 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Praw Zwierząt
Przysłowia:
„Gdy się grzmot w maju odezwie na wschodzie, rok sprzyja sianu i zbożu w urodzie”

POJUTRZE...

23

maja 2019

Imieniny obchodzą:
Jan, Michał, Iwona
Wschód słońca: 4.52
Zachód słońca: 20.32
Do końca roku: 222 dni
(Nie)typowe święta:
Światowy Dzień Żółwia
Przysłowia:
„Dużo chrapaszczów w maju, proso będzie jakby w gaju”

POGODA

wtorek

dzień: 18 do 20 C
noc: 9 do 7 C
wiatr: 1-4 m/s

środa

dzień: 15 do 17 C
noc: 12 do 10 C
wiatr: 1-4 m/s

czwartek

dzień: 16 do 18 C
noc: 11 do 9 C
wiatr: 1-4 m/s

Festiwal PZKO już się rozkręca

Wernisaż zdjęć ks. Kazimierza Suchanka zainaugurował pierwszą imprezę towarzyszącą tegorocznemu Festiwalowi PZKO w Trzyńcu, Kino z Polskim Akcentem. W czwartek w kinie Kosmos wyświetlono dwa polskie filmy: „Zimną wojnę” Pawła Pawlikowskiego oraz „Ułaskawienie” Jakuba Jana Kolskiego.

● Julia Macura zaśpiewała na tle zdjęć ks. Kazimierza Suchanka. W sobotę 25 bm. wystąpi na Festiwalu PZKO.
Fot. BEATA SCHÖNWALD

Beata Schönwald

Mówienie o sztuce nie ma sensu, bo sztuka prawdziwa przemawia sama za siebie.

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

BOGUMIN
Druciarńia Bogumińska, będąca spółką córką Huty Trzynieckiej, przekazała Szpitalowi Miejskiemu 100 tys. koron na wyposażenie oddziału chirurgii. Środki zostaną wykorzystane m.in. na zakup sprzętu, który znajdzie wykorzystanie w salach operacyjnych. To nie pierwsza darowizna firmy na rzecz szpitala. W ciągu ostatnich lat Druciarńia wsparła go już kilkakrotnie podobnymi sumami. (sch)

HAWIERZÓW
Stowarzyszenia „Żywocie sobie” i „Nasze Żywocie” organizują w czwartek o godz. 17.00 spotkanie dyskusyjne z mieszkańcami nt. planowanego odcinka drogi szybkiego ruchu I/11 z Hawierzowa do Trzarnowic oraz przedłużenia ulicy Długiej. W programie przewidziano m.in. podpisywanie petycji przeciwko budowie obu ciągów komunikacyjnych, mających zmienić oblicze Żywocia. Miejscem debaty publicznej, na którą organizatorzy zaprosili również miesz-

kańców sąsiednich gmin, będzie boisko szkolne przy ulicy Zielonej. (sch)

JABŁONKÓW
Jedna z nagród Hetmana za Odpowiedzialność Społeczną za poprzedni rok powędrowała w tym roku do Jabłonkowa. Konkurs, który w 2018 roku miał swoją jubileuszową, dziesiątą edycję, organizuje województwo morawsko-śląskie wspólnie z Radą Jakości RC. Jego celem jest docenienie tych subiektywów, które robią coś więcej dla mieszkańców, niż przewidziane ustawy. Uwzględniane są czynniki społeczne, ekonomiczne i ekologiczne. Nagrodę za zdobycie trzeciego miejsca odebrał we wtorek zastępca burmistrza, Luboś Ćmiel, w hotelu Gong w Ostrawie. (sch)

OSTRAWA
Od czwartku ratownicy z województwa morawsko-śląskiego mają do dyspozycji 12 nowych karettek. Nowe pojazdy trafiły m.in. do jednostek pogotowia ratunkowego w Karwinie, Hawierzowie i Trzyńcu. W pierwszych dwóch przypadkach chodziło o karetki przystosowane do jazdy w terenie miejskim, w tym trzecim – o karetkę z napędem na cztery koła, przygotowaną do jazdy w trudnym terenie. Wszystkie pojazdy kosztowały blisko 28 mln koron. (sch)

sażu współautor wystawy, fotograf Marian Siedlaczek. Przypomniat, że kiedy w latach 60. i 70. ub. wieku ks. Suchanek był duszpasterzem w Gutach, zaprzyjaźnił się ze swoimi parafianami. Wkrótce zaczął ich odwiedzać nie tylko jako pastor, ale także jako fotograf. – Na zdjęciach doskonale widać, jakim darzyli go zaufaniem. To są zdjęcia, które przetrwały. One są wieczne i uniwersalne – przekonywał, dodając, że stan zdrowia nie pozwolił autorowi wziąć udziału w wernisażu. Otwarcie wystawy było równocześnie małą próbą tego, co będzie się działo w sobotę 25 bm. na Festiwalu PZKO w Trzyńcu. Wszystko dzięki występowi dwóch utalentowanych młodych wokalistek – Julii Macury, laureatki kwietniowego Festiwalu Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie i uczennicy polskiej podstawówki w Trzyńcu oraz Doroty Bartnickiej, absolwentki tejże szkoły, obecnie są uczennicy Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie.

O festiwalowych atrakcjach była mowa również na konferencji prasowej, na którą organizatorzy zaprosili dziennikarzy właśnie do kina Kosmos. Należy do nich zaliczyć nie tylko program artystyczny z udziałem blisko tysiąca wyko-

nawców, w tym ZPIT „Śląsk”, ale także specjalne atrakcje dla dzieci oraz ofertę gastronomiczną stoisk, którą przygotowuje 17 kół PZKO oraz Gorolsko Swoboda. – Dla dzieci będzie duży plac zabaw oraz specjalny namiot, w którym dzieci będą mogły się bawić 5 tys. drewnianych klocków. Dla starszych dzieci chcemy natomiast sprowadzić autobus z nowinkami technicznymi – zapowiedziała prezes PZKO, Helena Legowicz.

Z kolei prezydent Trzyńca, Věra Palkovská, podkreśliła, że dla miasta to zaszczyt gościć taki festiwal. – Dla nas to ogromne wydarzenie kulturalno-towarzyskie, na którym bardzo nam zależy, tak samo jak zależy nam na dobrych stosunkach czesko-polskich – powiedziała. W związku z tym zaprosiła na nobelstwo ekumeniczne o godz. 11.00 do kościoła ewangelickiego w Trzyńcu, w czasie którego pastorowi Bogusławowi Kokotkowi zostanie przyznane in memoriam honorowe obywatelstwo Trzyńca. Miasto, a konkretnie jego Biblioteka, już w piątek będzie współorganizatorem również innego wydarzenia – polsko-czeskiego Slam Poetry Show z udziałem najlepszych „slamerów” z obu krajów. ▲

Powrót do XIX wieku...

● Dawna polska szkoła wygląda prawie tak, jak w XIX wieku.
Fot. DANUTA CHLUP

Dwujezyczna tablica pamiątkowa umieszczona na elewacji przypomina, że szkoła w centrum Mostów została wybudowana w latach 1870-1873. Dzieci uczyły się w niej przez 90 lat. Obecnie na parterze znajdują się poczta i prywatna firma, piętro zajmuje biblioteka. Pierwszy etap remontu zrealizowały władze samorządowe poprzedniej kadencji. – Byłem wówczas przewodniczącym komisji inwestycyjnej. Bardzo mi zależało, by remont poszedł we właściwym kierunku – mówi Andrzej Niedoba, obecny wójt Mostów. Według pierwszego studium projektowego budynek miał wyglądać inaczej. – Wtedy nawiązałem kontakt z architektką Ewą Hudzieczek, absolwentką mosteckiej polskiej szkoły. Zmieniliśmy elewację,

okna, pokrycie dachu. Nadaliśmy budynkowi wygląd, który może nie jest dokładnie taki sam jak w 1870 roku, lecz przypomina wartości historyczne tego budynku. Nie mogę także pominąć faktu, że były kierownictwo gminy przychylnie odniosło się do projektu i zgodziło się przeznaczyć fundusze na takie rozwiązanie, pomimo że było ono droższe – kontynuuje Niedoba. Ewa Hudzieczek przygotowała także projekt remontu wnętrza, nawiązujący do pierwotnego stylu. – Są kamienne posadzki, sztukateria. Teraz brakuje już tylko detali, napisów na ścianach – cieszy się samorządowiec. Dzięki temu także następne pokolenia zobaczą, jak wyglądała dawna polska szkoła, wybudowana przez naszych przodków. (dc)

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

● W Polskim Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie rozpoczęły się ustne matury. O godz. 7.25 Radek Ługsch z klasy IVA losował pierwsze pytanie.
Fot. BEATA SCHÖNWALD

W SKRÓCIE

Nagrodzeni za design

Julia Polok z Bystrzycy, członkini Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastików w RC, zdobyła jedną z głównych nagród w drugiej edycji konkursu „Werk Design”. Został on ogłoszony przez Hutę Trzyniecką z okazji 180. rocznicy jej założenia. Twórcy do 30. roku życia zgłosili przeszło 100 koncepcji przedmiotów codziennego użytku, designowych akcesoriów i obiektów artystycznych z wykorzystaniem stali. Spośród ośmiu finalistów wyłoniono troje laureatów. Główną nagrodę – 50 tys. koron – jury przyznało Michaelowi Rosie, autorowi minimalistycznie pojętej industrialnej lampki przenośnej. Julia Polok została nagrodzona za wielofunkcyjny krzesło (na zdjęciu) ze stali i tkaniny metalowej, przeznaczone do obiek-

tów komercyjnych i przemysłowych. Trzecim laureatem był Dominik Uhlir, twórca wielofunkcyjnego stołka. – Młodzi ludzie pokazali, że stal, któ-

rą walcujemy w Trzyńcu na potrzeby różnych gałęzi przemysłu, jest na tyle szlachetna, że może służyć także do upiększania naszych domów. I świetnie się nadaje do tego celu – stwierdził Jan Czudek, dyrektor generalny HT. (dc)

...

Dali z siebie wszystko

Trzyniecka formacja Lake Malawi nie sprzedała tanio skóry w finale Eurowizji. Albert Černý, Jeroným Šubrt i Antonín Hrabal w sobotnią noc zajęli z piosenką „Friend of a Friend” jedenaste miejsce. Triumfował hollenderski wokalista Duncan Laurence. – Dla nas liczy się udział i możliwość wypromowania naszej muzyki poza granicami Republiki Czeskiej. Czujęm wspaniały „team spirit” (duch pracy

zespołowej), jak to mówią Anglicy – powiedział „Głosowi” pochodzący z Trzyńca Albert Černý. W Tel Avivie zespół udzielił sporo wywiadów, m.in. dla TVP. – Polski rynek jest dużo większy od czeskiego. I znacznie bardziej urozmaicony muzycznie. Mamy w planach zagrać nad Wisłą koncerty. Zobaczymy, co z tego wyniknie – zdradził nam Černý. O wyniku zdecydowały w połowie głosy telewidzów oglądających na żywo wielki finał w Tel Avivie, a w połowie głosy fachowego jury, w którym znaleźli się głównie dziennikarze muzyczni. Wśród dziennikarzy z całej Europy Lake Malawi uplasowali się na niezłym siódmym miejscu. Przypominamy, pierwszy koncert po powrocie do kraju Lake Malawi dadzą w najbliższą sobotę na Festiwalu PZKO w Werk Arenie. (jb)

135

tekstów wpłynęło na konkurs na słowa hymnu, który ogłosił Związek Podhalań. O sprawie „Głos” pisał obszernie w marcu br. W ogłoszonym konkursie mogli wziąć udział zarówno piszący w gwarze, jak i w języku literackim. Termin nadsyłania propozycji upłynął 15 kwietnia. W pierwszym etapie komisja konkursowa wyłoniła 32 teksty, z których ostatecznie – do końca maja – mają pozostać tylko trzy. – Prezydium Zarządu zajmie się tym tematem na najbliższym posiedzeniu. Na razie więc dysponujemy jedynie technicznymi informacjami, natomiast rzeczowej dyskusji jeszcze nie odbyliśmy. Dlatego nie wiem jeszcze, w jaki sposób zostaną wyłonione najlepsze teksty – mówi Józef Michałek ze Związku Podhalań. (wik)

Aleksander Fredro w dwóch różnych aktach

Po gorącym przyjęciu we Lwowie, mieście Aleksandra Fredry, Teatr im. Jerzego Cienciały w Wędrynie wystawił dwie jednoaktówki tego polskiego komediopisarza. Zaolziańska premiera sztuk „Świeczka zgasta” i „Nikt mnie nie zna” odbyła się w niedzielę w węgryńskiej „Czytelní”. W czwartek o godz. 18.00 można je będzie obejrzeć ponownie.

Beata Schönwald

To nie pierwszy nasz Fredro, bo graliśmy już wiele jego sztuk. Zwłaszcza w czasach poprzedniego reżysera, Jurka Cienciały, często sięgano po Fredrę czy Bałuckiego. Ostatnio braliśmy jednak na warsztat sztuki bardziej nowoczesne, stąd pomysł, żeby urozmaicić trochę nasz repertuar i przywrócić klasykę na scenę – przyznał w rozmowie z „Głosem” kierownik teatru, reżyser i aktor w jednej osobie, Janusz Ondraszek. Jak zaznaczył, jednoaktówki Fredry nie są specjalnie znane i to nawet wśród lwowian, o czym węgrynianie przekonali się dwa tygodnie temu, kiedy grali je dla tamtejszych Polaków. – Plusem jest również to, że można wystawić je pojedynczo, co chcemy zaproponować organizacjom, które zdecydowały się zaprosić do siebie nasz teatr – dodał.

Pierwsza z nich, „Świeczka zgasta” to humorystyczna opowieść o kobiecie i mężczyźnie, którzy po niegroźnym wypadku dyliżansu pocztowego muszą spędzić noc w bardzo skromnej, zimnej, ciemnej izbie. W rolę przypadkowych podróżnych skazanych przez los na

• Czesław (Józef Cieślak) i Klara (Irena Filipek) w „Nikt mnie nie zna”. Fot. BEATA SCHÖNWALD

własne towarzystwo wcielił się małżonkowie, Krystyna i Jakub Kluzowie. Dla pani Krystyny był to teatralny debiut. – Premierę mieliśmy co prawda już we Lwowie, dziś jednak po raz pierwszy

występowałam przed znajomymi, co wiązało się z pewnym stresem. Mąż gra w węgryńskim teatrze od wielu lat. Kiedy więc zaproponowano mi rolę, pomyślałam, że też mogłabym popracować trochę spo-

ecznie – powiedziała odtwórczyni głównej roli kobiecej.

– Nie było łatwo opanować język Fredry. Z drugiej strony możemy jednak powiedzieć, że po tej przygodzie język polski się nam popra-

wił – przyznali małżonkowie. Jak zaznaczył Ondraszek, który w drugiej jednoaktówce wystąpił w roli podejrzliwego męża, Marka Zięby, aktorzy występujący w sztuce „Nikt mnie nie zna” dopiero mieli twarde orzech do zgryzienia. – Tekst jest wierszowany i leci w bardzo szybkim tempie. Aby go opanować, musieliśmy się najpierw z nim odczytać i osłuchać, a także zrozumieć niektóre archaiczne wyrażenia – zauważył.

Przebrnąć przez długie rymowane sekwencje udało się węgryńskim aktorom znakomicie. Sam dobór jednoaktówek – jednej statycznej, opartej od początku do końca na dialogu dwóch nieznanym, a drugiej dynamicznej, w której scena goni scenę, był dobrze przemyślanym ruchem reżysera. „Nikt mnie nie zna” pokazuje bowiem zabawne perypetie nieufnego męża i jego domowników, którzy postanowili „wyleczyć” go raz na zawsze z jego podejrzliwości.

– Choć Aleksander Fredro żył przed prawie dwustu laty, to sytuacje życiowe, które opisuje, wciąż się powtarzają – podsumował prezes MK PZKO w Wędrynie, Bogusław Raszka. Oklaski dla całego zespołu zdążył się nie mieć końca. ▲

Ambasadorowie na motorach

W Lutyni Dolnej motocykliści pojawili się w piątek. – Jeździmy zawsze po obu stronach Olzy i zawsze odwiedzamy którąś z polskich szkół na Zaolziu. Ta jest nasza 13. z kolei, ani razu się nie powtórzyliśmy i wiem, że będziemy mieli jeszcze co zwiedzać – powiedział „Głosowi” Mirosław Wenglorz, organizator XIII Spotkania Motocyklistów na Śląsku Cieszyńskim im. Komandora Wiktora Węgrzyna, w którym w tym roku wzięło 35 osób. W większości tworzą oni zgraną paczkę znajomych z rajdów katyńskich.

Na Zaolziu motocykliści zaznaczyli na mapie kościół Narodzenia Najświętszej Marii Panny i cmentarz w Orłowej. Zapalili również znicze na grobach polskich żołnierzy w Stonawie poległych w styczniu 1919 roku i spotkali się z uczniami polskiej podstawówki w Lutyni, do której zaprosiła uczestników Danuta Chwajol. – Oni są ambasadorami Zaolzia w Polsce! A być może przy okazji ta wizyta stanie się jakimś zaczątkiem motorowej się lekarka.

– Ludzie w Polsce rzeczywiście mało wiedzą o Polakach na połu-

dniowych kresach. Sam jestem z Kaczyc i mam do granicy 200 m, ale ciągle coś odkrywam nowego – dodawał Wenglorz.

W Lutyni motocykliści mieli okazję do poznania historii szkoły, zwiedzili poszczególne klasy, wzięli udział w apelu poległych i krótkim programie artystycznym przygotowanym przez

• Kto powiedział, że motory są tylko dla chłopaków? Fot. SZYMON BRANDYS

uczniów przy tablicy założycieli i wychowanków szkoły, którzy zginęli w obozach koncentracyjnych. Na koniec sami prezentowali uczniom swoje krążowniki, choppers, ścigaćki i turystyczne maszyny. – Uczniowie są bardzo podekscytowani tą wizytą, zwłaszcza chłopcy. – Pytali mnie, czy będą się mogli przejechać. No ale niestety musiałam im odmówić – relacjonowała dyrektor szkoły Sabina Suchanek. (szb)

Chłopom wiele nie trzeba...

O żadnej imprezie w Gródku tyle się nie dyskutowało przed jej rozpoczęciem co o „Dniu Chłopa”. Jak łatwo się domyślić, te gorące rozmowy prowadzone były altami i sopranami: „A co to będzie? A jak to będzie? A czy wróć?” No i jeszcze te zamartwiania się: „A żeby się im nic przytrafiło, bo to nigdy nic nie wiadomo, co to takim pozostawionym samopas chłopom strzeli do głowy...”.

Przed wszystkim gródeczanom pękły się podziękowania strzeliła do głowy myśl, aby urządzić swoje święto, a dokładnie swój dzień.

– Ten pomysł został sprowokowany przez „Dzień Kobiet” i tak troszeczkę z zazdrości żeśmy zorganizowali dzień dla chłopów – opowiada wójt Robert Borski. – A było to tak. Rozmawiam z żoną, że one, te nasze kobiety, ciągle coś mają, a my nic. A żona mi mówi: „Bo wy nie potraficie nic zorganizować”. A ja jej na to: „To ja ci pokażę, że potrafimy!”

I punktualnie o godzinie 10.00 w sobotę na polance na Girowie spotkały się po raz pierwszy na swoich gródeckich chłopcy. Te, które zostały wypuszczone z domu, jak i te, które o pozwolenie wyjścia nikogo się nie pytały. Siedemdziesięciu chłopów lekko licząc. Na wejściu każdy otrzymał okolicznościowy kufer z herbem Gródka i napisem: „...i my mamy swoje dni...” oraz

• Niczym słynny Wilhelm Tell. Fot. JAROSŁAW JOT-DRUŻYCKI

tarczę strzelecką. Odbyły się bowiem zawody w strzelaniu z wiatrówki, z łuku oraz z rzutów do puszek. Po podliczeniu punktacji bezkonkurencyjny okazał się Piotr Dudys. Emerytowany policjant, stąd jego najlepszy wynik nikogo nie zdziwił.

– Jestem rad – cieszy się ze zdobycia pucharu. – Człowiek cały żywot z tym robił. A jak myśmy mieli po 14-15 lat – przywołuje młodzieńcze wspomnienia Byrtus – tośmy mieli łuk i też strzelali.

Na gródeckiej imprezie można było też strzelić gola, jak ktoś lubi kopnąć w piłkę, albo rzucać lotkami do tarczy. (jot)

– Chłop nie potrzebuje dużo atrakcji – uważa Borski i raczej się nie myli. – Grunt by było dobre jedzenie, dobre picie i dobra „partya”. Dlatego też można było dowiedzieć się od profesjonalisty, jak należy grillować, aby mięso było miękkie i smaczne, a kto nie chciał zgłębiać kucharskich tajemnic – mógł już przyjąć na gotowe. Rewelacyjny był smalec ze skwarakami, zupa gorolska, degustowano gródeckie kalwados i śliwowicę. Wszystkie chłopcy były zgodne – można się było wreszcie spotkać na luzie, pogadać, a wręcz wygadać się w męskim gronie i po prostu mieć taki swój dzień. (jot)

Śpiew promuje szkołę

Na sto procent śpiewała w piątkowe popołudnie młodzież szkolna bystrzyckiej podstawówki im. Stanisława Hadyny. „Na 100 %” zatytułowano XXI Koncert Majowy, którego zwieńczeniem były kwiaty i życzenia dla mam z okazji ich zbliżającego się święta.

• Kocham, Cię, Polsko – śpiewało „Crescendo”.

Beata Schönwald

Choć z powodu remontu sali gimnastycznej bystrzyckiej szkoły koncert przeniesiono do sali Kościoła Ewangelickiego A.W. w Trzyciu, publiczność dopisała. Wykonawcami liczącego aż 39 utworów repertuaru były chóry szkolne „Crescendo” i „Wiolinki” oraz ich utalentowani soliści. Koncert rozpoczął się na patriotyczną nutę od „Mowo, moja mowa” z muzyką Stanisława Hadyny do słów Władysława Młynka, „Mazurka

Dąbrowskiego” Józefa Wybickiego, „Dzień dobry, Biały Ptaku” z muzyką Adama Markiewicza do słów Wandy Chotomskiej oraz „Kocham Cię, Polsko”. Blok pieśni, które wykonało starsze „Crescendo” przy akompaniamentcie fortepianowym Dariusza Cymerysa oraz Kapeli Szkolnej „Gróńiczek” pod kierownictwem Jana Kubeckiego, obejmował również utwory gwarowe oraz jeden ukraiński i jeden żydowski.

Młodsze „Wiolinki” przygotowały z kolei cały szereg dynamicznych piosenek z literą „P w tytule”, zaś w ostatniej części zaprezentowali się

na powrót ich starsi koledzy. Tym razem już jednak nie w aranżacjach chóralnych, ale indywidualnie, w duecie lub w kilka osób. Po dwóch godzinach zmieniających się melodii, słów, twarzy i rytmów wszyscy wykonawcy zaśpiewali finałową piosenkę pt. „Na 100 %”. – Pewnie tak samo jak ja przytłaczaliście się na tym, że praktycznie podczas całego koncertu na waszych twarzach gościł uśmiech. A to, co wszyscy wynieśliśmy dziś z tego koncertu, to fantastyczna energia, która zapanowała w tej sali – przekonywał zastępca wójta Bystrzycy,

Marcel Čmiel, dodając, że to, co pokazali uczniowie tego popołudnia, to nie tylko śpiew, ale także taniec, obycie ze sceną oraz asertywność, która była konieczna w sytuacji, kiedy niektóre mikrofony przestały działać, a mimo to dzieci z tym problemem poradziły sobie doskonale. – Talent to jedna sprawa, ale bez odpowiedniego prowadzenia nie ma możliwości, żeby wyjść na światło dzienne. Dlatego na owocnie zasługują również te panie nauczycielki, które poświęcają dzieciom swój czas – Danuta Cymerys i Andrea Opluštil – podkreślił.

– Mi się też podobało, naprawdę. Podobała mi się publiczność, która kocha nasze dzieci. Podobał mi się akompaniatorzy. Bardzo serdecznie dziękujemy naszym kochanym „Wiolinceczkom”. Brawa dla naszej pięknej „Crescenda”, które rośnie w siłę. Brawa dla kochanych naszych dzieci – dla produktu reklamowego bystrzyckiej szkoły! – przekonywała dyrygentka, Danuta Cymerys, kiedy publiczność przestała wreszcie bić brawa. Po czym raz jeszcze zwróciła się do rodziców. – Dajcie nam te wasze dzieci, my z nimi będziemy śpiewać! ▲

• „Wiolinki” przygotowały 14 piosenek z literą „P w tytule”. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

Ponadgraniczne muzykowanie

Stanisławowi Moniuszce oraz 20-lecie współpracy Lutyni Dolnej z polskimi gminami Gorzyce i Godów był poświęcony sobotni koncert w Domu Kultury w Lutyni Dolnej. Jego pełna nazwa brzmiała Koncert Moniuszkowski, bo też specjalnie miejsce zajmowały w nim utwory tego wybitnego polskiego kompozytora.

– 2019 został ustanowiony uchwałami Sejmu i Senatu RP Rokiem Stanisława Moniuszki. Stało się tak w związku z 200. rocznicą urodzin kompozytora – podkreśliła konferansjerka sobotniego popołudnia, Ewa Hrnčíř z Rychwałdu. Zapowiadając kolejne punkty programu, przypominała też ważniejsze momenty z życia i twórczości autora „Strasznego dworu” i „Halki”. Po utwory Moniuszki sięgnęli też wykonawcy. Zabraliśmy m.in. „Pieśń wieczorna”, „Kozak”, „Przańniczka”, „Pod górą”, „Kum i kuma”, „Dziad i Baba” oraz arie z oper „Hrabina” i „Straszny dwór”. Gros występujących stanowiły zespoły chóralne. Z tych działających po czeskiej stronie granicy były to chóry miejscowych kół PZKO – „Rychwałdzianie” z Rychwałdu i „Lutnia” z Lutyni Dolnej, działające pod dyktando Władysława Ruska, „Hasło” z Bogumi-

• „Rychwałdzianie” i „Lutnia” śpiewają Moniuszkę.

na-Skrzeczoniu z dyrygent Ireną Szeligą oraz „Zaolzie” z Orłowej-Lutyni z dyrygent Magdą Rusek-Veselą. Polskiego partnera współpracy transgranicznej reprezentowali goście z Olzy wchodzącej w skład gminy Gorzyce – solista Stanisław Pajać oraz chór „Słowik nad Olzą”, działający pod batutą Tymoteusza Kubicy. Repertuar chóralny uzupełnił występ Zespołu Pieśni i Tańca „Suszanie” z dysławia Ruska, „Hasło” z Bogumi-

tor miejscowej polskiej szkoły, Sabina Suchanek, oraz były wójt gminy Godów, Józef Pekała. To on w swoim czasie złożył podpis pod umową o współpracy z Lutynią Dolną. Współpracę pomiędzy Gorzyczkami i Lutynią podpisały z kolei Krystyna Durczok i Eustazie Mrakavova.

– Podpisane dokumenty sformalizowały kontakty między przygranicznymi gminami, które istniały od dawna. Umowy przewidywały

Moniuszko 200. 2019 ROKIEM STANISŁAWA MONIUSZKI

• ZPIT „Suszanie” tańczą poloneza. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

współpracę kulturalną i sportową pomiędzy klubami, szkołami, organizacjami i stowarzyszeniami. Jedną z form współpracy przygranicznej były Festyny Przyjaźni Polsko-Czeskiej nad rzeką Olzą w Wierzniowicach w latach 1991-2015. W pierwszych edycjach jeszcze istniał problem z przejściem granicy, ale po wejściu Polski i Czech do strefy Schengen kontrole zostały zniesione – przypomniała Hrnčíř. (sch)

Wierzniowicach w latach 1991-2015. W pierwszych edycjach jeszcze istniał problem z przejściem granicy, ale po wejściu Polski i Czech do strefy Schengen kontrole zostały zniesione – przypomniała Hrnčíř. (sch)

Dbłość o każdy szczegół

Szkoła Podstawowa im. Gustawa Przeczka z Polskim Językiem Nauczania w Trzyncu gościła w czwartek uczniów zaprzyjaźnionej Szkoły Podstawowej nr 9 w Bielsku-Białej. Goście zwiedzili trzynieckie obiekty szkolne, bawili się z rówieśnikami na warsztatach tanecznych i plastycznych, a na koniec wyjechali do Archeoparku w Kocobędzu.

Witold Koźdoń

Z polską podstawówką w Trzyncu współpracujemy od ponad dziesięciu lat. Dzięki temu możemy obserwować szkołę funkcjonującą poza granicami naszego kraju – mówiła Grażyna Markowska, dyrektorka bielskiej podstawówki. Bielszczanka gościła w Trzyncu kolejny raz.

– Znam więc już trochę tę szkołę i muszę powiedzieć, że zaoliżeńskie placówki oświatowe są zorganizowane podobnie do naszych. Wielkich różnic nie widzę, a te, które istnieją, wynikają przede wszystkim z odmiennych przepisów prawa. Ale to raczej nuanse. Największa różnica polega na tym, że trzyniecka podstawówka jest znacznie mniejsza od naszej. Liczy ponad 200 uczniów, gdy w naszej szkole uczą się ponad pięćset dzieci – mówiła Markowska.

Dzieci z obu szkół spotykają się co roku, raz w Trzyncu, raz w Bielsku-Białej. W czwartek pod Jaworowym gościła grupa 16 osób. Były to dzieci z klasy drugiej. Gospodarze oprowadzili ich po szkole, pokazali nową salę gimnastyczną (której oficjalne otwarcie planowane jest 31 maja), przygotowali też ciekawy program integracyjny.

– Na początek pochwiliłiśmy się trochę tym, co mamy, następnie w programie folklorystycznym zaprezentowanym przez zespół „Ondrasz-

• Wspólne dziecięce gry i zabawy taneczne stanowią dla najmłodszych wielką atrakcję. Fot. WITOLD KOŹDOŃ

ki” staraliśmy się pokazać gościom naszą kulturę i gwarę. Kolejnym punktem były wspólne dziecięce gry i zabawy taneczne przygotowane przez nauczycielki Bogusławę Kalinę i Alicję Niemiec. Następnie w naszym szkolnym atelier pod kierownictwem nauczycielki wychowania plastycznego Marii Drobisz dzieci przygotowały kolorowe „wydrapy-

wanki z pasteli”. Ostatnim punktem spotkania była wycieczka do Archeoparku w Kocobędzu – mówiła Agnieszka Kulig, zastępca dyrektora trzynieckiej podstawówki.

Dodała, że bielska szkoła jest jedynym partnerem trzynieckiej szkoły w Polsce. – Inicjatorem tej współpracy była Bogusława Kalina, która wcześniej miała kontakty

z bielszczanami i to właśnie dzięki niej nawiązaliśmy oficjalną współpracę z tamtejszą „dziewiątką”. A takie wydarzenia, jak to dzisiejsze, to dla naszych dzieci przede wszystkim okazja do spotkań z żywym językiem polskim. Nie tylko bowiem poznajemy, w jaki sposób uczą się dzieci w Polsce, ale przede wszystkim mamy okazję do swo-

15

grudnia 1999 roku podpisano umowę o wzajemnej współpracy samorządów Bielska-Białej i Trzyncza. Przyjaćielskie stosunki łączą więc nie tylko szkoły z tych miejscowości. Strony zawierające umowę potwierdziły wówczas wolę „nawiazania i rozwoju stosunków przyjaćielskich pomiędzy obywatelami obu miast, między władzami miejskimi, organami samorządowymi oraz innymi instytucjami działającymi w terenie”. Współpraca samorządów trwa więc od dekady.

bodnych rozmów. Dla naszej młodzieży to ważne doświadczenie – podkreślała Agnieszka Kulig.

– Z kolei dla nas najcenniejsze jest to, że uczymy się, jak wielki nacisk można kłaść na krzewienie tradycji i kultury ludowej. Pod tym względem trzyniecka szkoła dba dosłownie o każdy detal. Ale miejscowi nauczyciele pamiętają o każdym obszarze rozwoju ucznia. Do tego w szkole panuje prawdziwie domowa atmosfera. Myślę więc, że wszystkie dzieci czują się tutaj bardzo dobrze. A wyposażenia niejedna nasza szkoła mogłaby wam pozazdrościć – mówiła Grażyna Markowska. ▲

Nie możemy odcinać się od korzeni...

W czwartek po południu sala wędryńskiej „Czytelni” wypełniła się do ostatniego miejsca.

– Nasze zaproszenie na imprezę zatytułowaną „Dzień Rodziny” przyjęło prawie dwustu dorosłych. Myślę więc, że „Czytelnia” dawno nie widziała tylu gości – cieszył się Krzysztof Gąsiorowski, dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej im. Władysława Szymborskiej.

Uczniowie podstawówki zaprezentowali się publiczności w programie artystycznym specjalnie przygotowanym na tę okazję. – Chcemy w ten sposób uczcić wszystkie mamy, ojców, babcie i dziadków, czyli wszystkich członków naszych rodzin – mówił Krzysztof Gąsiorowski, przypominając jednocześnie, że w tym roku wędryńska podstawówka nie zorganizowała tradycyjnego Dnia Babci. – Zabrakło nam czasu, ponieważ organizowaliśmy Zjazd Gwiazdzysty. W zamian stwierdziliśmy jednak, że zorganizujemy wydarzenie, które będzie świętem dla całych rodzin. To coś nowego i cieszę się, że mieszkańcy dobrze się z nami bawią – mówił Krzysztof Gąsiorowski.

Bogusław Raszka, wicewójt Wędrzyny, przekonywał dla odmiany, że wydarzenie ma swoje znaczenie. – Cieszę się, że zostałem zaproszony. Przypominają mi się słowa Jana Pawła II, który powiedział, że jeśli chcemy myśleć o przyszłości, nie możemy odcinać się od korzeni. Sądzę, że ta myśl pasuje do dzisiejszej imprezy, która jest spotkaniem kilku pokoleń. Pokazuje przy tym, czym jest rodzina i co oznacza wspólne spotkanie. Dodatkowo cieszy mnie fakt, że wszystko to dzieje się w „Czytelni”, a bohaterami są uczniowie polskiej podstawówki – mówił samorządowiec. (wik)

Zdjęcia: WITOLD KOŹDOŃ

POLSKI BIZNES (28)

Chcę, by ludziom smakowało

W ostatnim czasie nasza sztuka kulinarna otworzyła się na świat. W efekcie na Zaolziu nie króluje już tylko polska i czeska kuchnia, ale popularne są także jej inne odmiany. A pochodzące z języka angielskiego słowo „catering” jeszcze 30 lat temu było u nas zupełnie nieznane – mówi Krzysztof Sajdok, który w tym roku postanowił rozkręcić własny kulinarny biznes. Wcześniej trzynieczanin pracował m.in. dla Gordona Ramsay’ego, słynnego szkockiego kucharza, restauratora i autora książek kucharskich, teraz swe usługi zaoferował mieszkańcom naszego regionu.

Krzysztof Sajdok zajmuje się kucharstwem od 26 lat. W 1995 r. wyjechał do Wielkiej Brytanii. – Będąc młodym człowiekiem chciałem zdobyć nowe doświadczenia, poznać nowych ludzi, jednak do końca nie wiedziałem, co mnie będzie czekać za kanałem La Manche – stwierdza.

Początkowo pracował na angielskiej farmie. Szybko jednak przeniósł się do Londynu. – Zostałem zatrudniony jako pomoc w kuchni i tak się zaczęło – wspomina i dodaje, że pracując, jednocześnie uczył się w londyńskim Uniwersytecie Westminster. – Chciałem zdobyć dyplom, bo jest on przepustką do pracy w renomowanych restauracjach – tłumaczy.

Krzysztof Sajdok spędził w Londynie 16 lat, pracując w wielu renomowanych miejscach. Przez ostatnie pięć lat stał zaś na czele kuchni restauracji w samym centrum brytyjskiej stolicy. Tam kierował pracą aż 15 kucharzy. – To była świetna przygoda, ale postanowiłem wyjechać do Kapsztadu w Republice Południowej Afryki, gdzie pracowałem dla kolegi. W tamtejszym hotelu The Cellars-Hohenort Hotel, Relais & Châteaux bardzo mi się podobało, jednak kiedy przed dziesięć laty otrzymałem ofertę pracy w wędryńskim hotelu Vitality, postanowiłem wrócić do domu – stwierdza.

W hotelu Vitality Krzysztof Sajdok szefował kuchni od 2010 r. W 2016 r. został uznany Re-

stauratorem Roku AHR w kategorii „hotelowe restauracje”. Ciągłe jednak myślał, by zacząć pracować „na swoim”. W kwietniu zajął się m.in. kulinarną obsługą Pikniku Rodzinnego, zorganizowanego przez Koło PZKO w Boconowicach. – Przygotowałem tam polskie potrawy, których nie serwuję zbyt często, ale mam rodzinę w Polsce, której czasami się radzę. Myślę jednak, że gościom pikniku smakowało, bo to dla kucharza jest zawsze najważniejsze – przekonuje.

Na co dzień Krzysztof Sajdok obsługuje cateringowo wesela, imprezy firmowe, spotkania rodzinne. Poza czeską i polską kuchnią w swej ofercie ma także jej inne, narodowe odmiany. – W Londynie dobrze poznałem kuchnię włoską, francuską i angielską i w tym jestem chyba najlepszy. Poza tym bardzo lubię kuchnię azjatycką – mówi i przekonuje, że jego zdaniem najważniejsze jest, by egzotyczne potrawy były autentyczne.

– Tego jednak człowiek nie nauczy się z książek, telewizji czy kanału YouTube. Ja miałem szczęście podpatrywać wielu utalentowanych kucharzy. W Londynie sztuki kulinarnej uczyłem się praktycznie przez całą dobę, mimo to nadal stale się szkole.

Mój rozmówca wkrótce zamierza zaoferować również dania przypominające popularne „korytką”, które nazywał „party misy”. – Chcę zaproponować klientom duże misy z ciepłymi daniami kuchni meksykańskiej, amerykańskiej, europejskiej i azjatyckiej. Do tego oferuję talerze z zimną płytą, zestawami przystawek czy deserów. Każdy będzie więc mógł zamówić takie dania, na przykład z myślą o małych ogrodowych imprezach – stwierdza. – Ponieważ jednak chcę, by proponowane przez mnie potrawy były autentyczne, dlatego niebawem

• Kucharski mistrz Krzysztof Sajdok w trakcie Pikniku Rodzinnego w Boconowicach, gdzie m.in. bigos wg jego przepisu cieszył się ogromnym wzięciem. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Kwestionariusz firmowy

Firma: Krístof Catering Culinary
Rok założenia: 2019
Branża: gastronomiczna
Liczba pracowników: 5
Kontakt:
Tel.+420 734 753 821
E-mail: krystof.sajdok@seznam.cz
Instagram: krístofmculinary
Facebook: Krzysztof Sajdok

wyjeżdżam na staż do meksykańskiej restauracji w Hamburgu. Zależy mi bowiem, by były one meksykańskie nie tylko z nazwy – mówi Krzysztof Sajdok.

Nie zapomina on przy tym o specjach kuchni wegetariańskiej. W przeszłości Krzysztof Sajdok miał okazję gotować dla Bryana Adamsa, którego rodzina jest wegańska. – Współcześnie to bardzo ważne, by kucharze potrafili przyrządzić dania wegańskie czy wegetariańskie. Dlatego kiedy pracuję nad menu większych imprez, takich jak na przykład wesela, na życzenie klientów zawsze oferuję takie potrawy. Muszę jednak dodać, że generalnie są one dużo mniej popularne, a na dodatek, czasami – na przykład zimą – jest kruczo z odpowiednimi surowcami – stwierdza. (wik)

GROSZ DO GROSZA

Henryka Bittmar

Co kraj, to obyczaj...

...mówi stare przysłowie. Zanim wyberzemy się na urlop za granicę, większość z nas na pewno próbuje zapoznać się przynajmniej pobieżnie z kulturą i zwyczajami kraju, który chcemy odwiedzić. Taka sama zasada jednak obowiązuje biznesmenów, którzy planują kontakty i współpracę z zagranicznymi partnerami. Nierozumienie różnic kulturowych i obyczajów panujących w danym kraju może nas bowiem pozbawić już niejako na starcie szansy na dobrą współpracę. Warto sobie uświadomić, że nawet na naszym kontynencie różnice kulturowe są zauważalne. Podejmując zaś współpracę handlową na przykład z Chińczykami lub próbując wejść na rynek w którymś z krajów muzułmańskich, trzeba wręcz sięgnąć po poradnik kultury biznesowej, który szczegółowo traktuje o zwyczajach i tradycjach obowiązujących w różnych krajach. Wiele takich poradników można znaleźć chociażby na stronach internetowych zajmujących się promowaniem eksportu lub współpracy międzynarodowej.

W Europie jak w domu?

Mogłoby się wydawać, że w krajach europejskich nic nie może nas zaskoczyć i że wszędzie będziemy czuć się, jak u siebie w domu. Nie do końca tak jest. I tak na przykład Francuzi dużą wagę przywiązują do swojego ojczystego języka, stąd niechętnie posługują się językami obcymi. W biurze są bardzo oficjalni, lubią dobrze przygotowane raporty oraz najróżniejsze badania i statystyki. Rozdzielają życie towarzyskie od zawodowego. Prywatne spotkania z przełożonymi i podwładnymi należą do rzadkości. Unikają zapraszania gości do swoich domów, co akurat nas może nieprzyjemnie zaskoczyć. Niemcy lubią porządek, za dobrych partnerów biznesowych uważają ludzi zorganizowanych, obowiązkowych, uczciwych. Cenią sobie punktualność, spóźnianie się odbierane jest przez nich jako wyraz lekceważenia drugiej osoby. Kontakty biznesowe poza określonymi godzinami nie są tam raczej mile widziane, choć nie musi to być regułą – wszystko zależy od konkretnego człowieka

i okoliczności. Z kolei Włosi są o wiele bardziej wylewni, spon-taniczni i otwarci. Warto przygotować się na wspólne posiłki i rozmowy o sprawach także nie dotyczących biznesu (to akurat Czechom może bardzo odpowiadać). Dyskusje Włochów są ożywione, często przerywają swoim rozmówcom, co jednak nie oznacza braku szacunku, a wynika ze specyficznego sposobu komunikacji. Włosi potrzebują na ogół więcej czasu na podjęcie konkretnej decyzji, co należy uznanować. O wiele bardziej powściągliwi w słowach i gestach są Brytyjczycy. Niechętnie okazują emocje i na ogół rzadko mówią wprost to, co myślą. Lubią jednak łączyć życie towarzyskie z zawodowym, zaproszenia na piwo po pracy raczej nie wypadają tam odrzuć. To naród szanujący tradycję i prawo, zasady fair play, uprzejmość.

Ostrożnie i z wyczuciem

O wiele więcej niespodzianek czeka na biznesmenów, którzy pragną zaojować rynki nieeuropejskie. Ostrożność jest na miejscu

już przy tworzeniu chociażby nazwy lub logo firmy czy produktu – symbole, kolory czy liczby mają w różnych kulturach różne znaczenie. Kolor biały, który w Europie jest uważany za symbol czystości, w Pakistanie na przykład oznacza żałobę. Barwa niebieska w Szwecji jest kolorem zimnym i męskim, w Holandii – kobiecym i ciepłym. W kulturze europejskiej czerni jest symbolem żałoby i depresji, ale także szyku i elegancji. Dla Egipcjan to kolor życia. Czwórka w kulturze Chin, Singapuru, Wietnamu i Japonii to cyfra najbardziej nieszczęśliwych cyfr. Dla Włochów z kolei pechowa jest liczba 17. Podczas gdy w europejskich reklamach często widać piękne ciała kobiet, w krajach arabskich jest to raczej niemożliwe. Firma McDonalds w Japonii oferuje klientom bogate menu rybne, w Indiach unika wolowiny, w kulturze żydowskiej i muzułmańskiej nie używa wie-

przowiny. Warto wiedzieć, że w odróżnieniu od Niemiec czy Wielkiej Brytanii w krajach Ameryki Południowej, a także w krajach arabskich spóźnianie się na spotkanie jest czymś normalnym, a bywa, że stanowi świadomy element negocjacji. Biznesmeni z Ameryki Południowej i południa Europy mają zwyczaj dotykać swego rozmówcę, nie boją się też patrzeć mu w oczy. Patrząc natomiast w oczy biznesmenowi z Chin czy Japonii, wprawimy go w duże zakłopotanie. W Chinach do dobrego tonu należy przyjęcie wizytówki oburącz, przeczytanie jej z uwagą, a potem trzymanie na stole w czasie rozmowy.

Warto mieć świadomość, że znajomość różnic kulturowych przydaje się naszym biznesmenom nie tylko za granicą, ale także w relacjach z obcymi przedsiębiorcami i inwestorami prowadzącymi działalność w naszym kraju. Zarazem niebezpieczne może być uleganie stereotypom – ludzie wszędzie są bardzo różni i nie zawsze zachowują się zgodnie z naszymi oczekiwaniami. ▲

INFORMATOR

WALUTY

Kursy walut w kantorach
z dnia 20. 5. 2019

	Cieszyn, ul. Zamkowa	
	kupno	sprzedaż
CZK	0,163	0,169
EUR	4,260	4,320
USD	3,810	3,880

	Bielsko-Biała, CH Auchan	
	kupno	sprzedaż
CZK	0,164	0,1700
EUR	4,250	4,350
USD	3,810	3,910

	Czeski Cieszyn, dworzec	
	kupno	sprzedaż
PLN	5,950	6,100
EUR	25,400	26,200
USD	22,700	23,500

BENZYNA

Ceny paliw na stacjach
z dnia 20. 5. 2019

	Bielsko-Biała, CH Auchan
E95	5,09 zł
ON	5,28 zł

	Cieszyn, Circle K
E95	5,24 zł
ON	5,17 zł
LPG	2,29 zł

	Cieszyn, Shell
E95	5,19 zł
ON	5,15 zł

	Zebrzydowice, Orlen
E95	5,23 zł
ON	5,19 zł

	Czeski Cieszyn, Shell
E95	33,40 kc
ON	32,70 kc

Ogłoszenia do „Głosu”
przyjmowane są w dni powszednie:
• W redakcji „Głosu” przy ul. Strzelniczej 28, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: info@glos.live • W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. - Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachćcie, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz • W Odd. Literatury Polskiej, Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po: 13.00-18.00, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 8.00-12.30, 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Poza godzinami otwarcia złożenie ogłoszenia można uzgodnić (telefonicznie pod nr: 596 312 477 lub 724 751 002, e-mail: knih-k1p@rka.cz).

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

ZAPRASZAMY

Polonijni biznesmeni, łąćzcie się

Fundacja Polonia zaprasza do udziału w XXI Światowej Konferencji Gospodarczej Polonii. Odbędzie się ona w dniach 15-17 czerwca w Warszawie. Celem konferencji jest rozwijanie międzynarodowej współpracy gospodarczej osób polskiego pochodzenia, a także powiązań między krajami ich osiedlenia a macierzą. Co roku w wydarzeniu biorą udział reprezentanci kilkunastu państw, przedsiębiorcy, przedstawiciele władz, instytucji i agend rządowych, znane postaci życia gospodarczego, przedstawiciele dyplomacji i instytucji otoczenia biznesu, a także reprezentanci świata

finansów, nauki, kultury i mediów. Jak przekonują organizatorzy, to obecnie największa debata gospodarcza Polonii, w której w tym roku wezmą udział mieszkańcy trzydziestu krajów świata. Swoją udział zapowiedzieli już przedsiębiorcy z USA, Indonezji, Wietnamu, Indii, Belgii, Szwecji, Ukrainy, Bułgarii, Czech, Niemiec, Włoch, Gruzji, Mołdawii, Paragwaju, Litwy, Białorusi i Łotwy. Szczegółowy program konferencji dostępny jest na stronie internetowej: www.konferencjapolonii.pl. Tam także można wypełnić formularz rejestracyjny on-line.

(wik)

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN: Mayday (21, godz. 19.00); **SCENA „BAJKA” – CZ. CIESZYN:** Labuť ze země Erin (21, godz. 10.00; 22, godz. 8.30, 10.00; 23, godz. 10.00); **SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN:** Ferda Mravenec (23, godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Velké dobrodružství Čtyřlístku (21, 22, godz. 16.00); Zjavy (21, godz. 17.30); After (22, godz. 17.30); Zeny v běhu (21, 22, godz. 19.00); Narodziny gwiazdy (21, godz. 20.00); Aladin (23, godz. 16.00, 19.00); Ból i blask (23, godz. 17.30); Brightburt: Syn ciemności (23, godz. 20.00); **KAR-**

WINA – Centrum: Avengers (21, godz. 18.00; 23, godz. 16.30); Zeny v běhu (22, godz. 15.00); Hotel Transylwania 3 (22, godz. 17.30); Free solo: Ekstremalna wspinaczka (22, godz. 20.00); Ból i blask (23, godz. 18.00); Brightburt: Syn ciemności (23, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Gnomeo i Julia. Tajemnica zaginionych krasnali (21, 22, godz. 14.00); Daddy Cool (21, godz. 17.30); John Wick 3 (21, godz. 20.00); Free solo: Ekstremalna wspinaczka (22, godz. 17.30); Green Book (22, godz. 20.00); Aladin (23, godz. 17.30); Brightburt: Syn ciemności (23, godz. 20.00); **JABŁONKÓW:** W blasku nocy (22, godz. 17.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Tranzyt (23, godz. 17.30); Il Tutfotare (24, godz. 17.30); Podły, okrutny, zły (23, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Avengers: Koniec gry (21-23, godz. 16.00, 19.15).

TWÓJ GŁOS DECYDUJE O EUROPIE

MGR. PAWEŁ KAWULOK
KANDYDAT ZIEMI CIESZYŃSKIEJ DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

POZYCJA NR 5
LISTA WYBORCZA CZSD

DZIĘKUJĘ ZA GŁOS PREFERENCYJNY.

EUROPA FAIR PLAY JEST MOŻLIWA

ZAPRASZAM NA WYBORY W DNIACH 24-25 MAJA 2019R.

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆTI SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela od godz. 19.20. **POLSKIE AUDYCJE:** po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 8.10 na 103 FM; powtórka: pon. godz. 23.05.

CO W TERENIE

CIERLICKO – Festiwal PZKO Cierlicko-KWMBLM w sobotę 25. 5. zapraszamy przed Werk Arenę do naszego stoiska pod sceną. Z okazji 20-lecia naszego Klubu dla sympatyków kawa, piwko, steak gratis. Dalsze niespodzianki na miejscu. **PTTS „BŚ”** – Zaprasza w środę 22. 5. na spacer po parku przy Sanatorium w Jabłonkowie. Odjazd pociągów: z Hawierzowa o godz. 8.46, z Karwiny o godz. 9.00, z Cz. Cieszyna o godz. 9.21 do Nawisia. W Nawsiu przesiadka na autobus kierunku Mosty koło Jabłonkowa odjazd o godz. 9.58. Powrót pociągami z Boconowic zawsze 11 minut po pełnej godzinie. Informacje tel.: 777 746 320. **▲** informuje, że odjazd autobusu na wycieczkę Źdarské Vrchy w piątek 24. 5. jest z Karwiny o godz. 6.30, z Cz. Cieszyna o godz. 6.50 z Hawierzowa o godz. 7.10. Prosimy nie zapomnieć o dokumentach, ubezpieczeniu. Kierownik wycieczki Edek Jursa, tel. 603 887 418. **▲** zaprasza 28. 5. na wtorkową wycieczkę w okolice Bogumina. Odjazd pociągami z Cz. Cieszyna o godz. 7.40. W Boguminie spotkamy się przed dworcem, skąd tzw. zsla-

kiem czerwonym przejdziemy do autobusu jadącego na rynek do Starogo Bogumina. Tam zwiedzimy kościół Narodzin Panny Marii Rózańcowej, hotel „Pod Zielonym dębem” i muzeum. Następnie ścieżką dydaktyczną wzdłuż meand rów Odry przejdziemy na most z widokiem na ujście Olzy do Odry. Przez Zabełków wrócimy do Chałupek, zwiedzimy zamek i park zamkowy. Odjazdy autobusów do Bogumina (i Ostrawy) o godz. 12.31, 13.08, 13.41, 14.03, 14.28, 15.01. Długość trasy – 12 km. Wycieczkę prowadzi Maria Ślădeczek, 732 290 449. **SUCHA GÓRNA** – Odjazd na wycieczkę do Kremnicy i Budatina odbędzie się w środę 29. 5. o godz. 6.00 sprzed Domu PZKO w Suchej Górnej. Uczestnicy proszeni są o wcześniejsze przyjsię na miejsce odjazdu i zabranie z sobą dokumentów, euro i ubezpieczenia. **STONAWA** – Klub Kobięć MK PZKO zaprasza na spotkanie 27. 5. o godz. 15.30 do salki Domu PZKO. **TKK PTTK „ONDRASZEK”** – Zaprasza na wycieczkę rowerową pt. „Meandry Olzy” 25. 5. o godz. 9.00 – zbiórka na rynku w Cieszylinie. Dystans około 50 km. Trasa: Cieszyn – Cz. Cieszyn – Trzynieć – Bystrzyca – Gródek. Wycieczkę prowadzi „Roztrząpek”. **TRZYNIEC** – Festiwal PZKO 25. 5., Werk Arena, stoisko „Głosu” i „Zwrotu” sprzedaż książki Izabeli Wałaskiej pt. „(Po)prawdy i mity o Polakach i Czechach”. Info: 777 808 933, zaolzie.potrąfi@gmail.com, www.zaolziepotrąfi.cz.

OFERTY

CZYSZCZENIE I MALOWANIE DACHÓW I ELEWACJI. www.natur-strech.cz. Tel. 776 051 335.

PRZECIEKA CI DACH, kapie Ci do domu – zadzwon: +48 609 852 057. Uszczelniamy wszystkie rodzaje dachów.

WYSTAWY

TRZYNIEC, GALERIA MIASTA, ul. Lidická 541: zaprasza 23. 5. o godz. 18.00 na wernisaż wystawa T. Kotrby pt. „Family Demons”. Ekspozycja czynna do 30. 6. w godzinach otwarcia placówki.

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 33: do 12. 6. wystawa „Kształcenie nauczycieli polskich w Państwowym Seminarium Nauczycielskim w Śląskiej Ostrawie”. Czynna od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

MIEJSKI DOM KULTURY, Osvobození 1639/43, Karwina: do 26. 6. wystawa kolekcji papiero-

Głos | wtorek | 21 maja 2019

Zarząd MK PZKO w Olbrachćcieach zaprasza członków i sympatyków na smażenie jajecznicy we wtorek 28 maja o godz. 17.00 do Domu PZKO. Prosimy zabrać dwa jajka i 20 koron na osobę.

WSPOMNIENIA

Gdy człowiek umiera, nie pozostaje po nim na tej ziemi nic oprócz dobra, które uczynił innym.

Jan Kiepara

Dziś obchodziłaby swoje 80. urodziny

śp. JADWIGA MIKA

W lutym natomiast minęła 3. rocznica Jej śmierci. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GŁ-294

Nie zmarł ten, kto w sercach żyje...

Dnia 22 maja 2019 obchodziłby jubileusz 100-lecia urodzin

PAWEŁ ROŻENEK

pierwszy organista z Bukowca

O chwilę wspomnień proszą małżonka Elżbieta, córki Elżbieta i Maria, syn Jan oraz wszystkie wnuki.

GŁ-277

NEKROLOGI

Ucichło serce, praca ustała, związki najmilsze śmierć rozewrwała...

W głębokim smutku zawiadamiamy wszystkich krewnych, znajomych i przyjaciół, że w dniu 17 maja 2019 zmarł po długiej i ciężkiej chorobie w wieku 72 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. GUSTAV PONCZA

zamieszkały w Karwinie-Novym Mieście

Pogrzeb naszego Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 22 maja 2019 o godz. 14.00 w sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie-Raju. W smutku pograżona rodzina.

GŁ-295

wych modeli Ferrari Milana Paulusa. Czynna: po, śr, pt: w godz. 9.00-15.00, wt, czw: w godz. 9.00-19.00. **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Jabłonkowie,** Rynek Mariacki 14: do 29. 3. 2020 wystawa pt. „Wałasi na Śląsku Cieszyńskim”; stała ekspozycja pt. „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00. **▲ SALA WYSTAW w Pietwałdździe, Do Muzeum:** do 28. 2. 2020 wystawa pt. „Obrazki z historii Pietwałdu”. Wystawa: po-pt: godz. 8.00-16.00, nie: godz. 13.00-17.00.

▲ SALA WYSTAW w Karwinie-Frysztacie, Rynek Masaryka 10: do 31. 7. wystawa obrazków na szkle. Czynna: po-pt: w godz. 8.00-16.00; nie: w godz. 13.00-17.00. **▲ SALA WYSTAW w Orlowej-Lutyni, Poła 964:** do 30. 6.

TYM ODDYCHAMY

Stężenie zanieczyszczenia powietrza pyłami PM 10 z dnia 20 maja

Czeski Cieszyn	17,2	Rychwałd	16,5
Hawierzów	16,5	Trzynieć	8,0
Karwina	15,5	Wierzniowice	brak danych

Znajdź nas na Facebooku

Znajdź nas na YouTube

PROGRAM TV

WTOREK 21 MAJA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Napisala: Morderstwo (s.) **9.45** Losy gwiazd **10.40** Szahrazad (bajka) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Wszystko, co lubię **14.25** Pr. rozrywkowy **15.05** Doktor Martin (s.) **15.55** Napisala: Morderstwo (s.) **16.45** Przedstawienie kandydatów do Parlamentu Europejskiego **17.40** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Miłość to miłość (film) **21.45** Columbo (s.) **23.20** Taggart (s.) **0.30** AZ kwiz.
TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Cudowna planeta **9.55** Jaguary **10.40** Królestwo natury **11.05** Cudowna Ameryka **12.00** Przedstawienie kandydatów do Parlamentu Europejskiego **12.25** Tajemnice domu życia **12.55** Nie poddawaj się **13.50** Czesz je? **13.55** W siłach mocarstw **14.30** Odkryte skarby **15.20** Maria Antonina i kuliś Wersalu **16.10** Dzieci Hitlera **17.05** Szkocja **18.00** Zegarmistrzowie **18.45** Wieczorynka **18.56** Przedstawienie kandydatów do Parlamentu Europejskiego **19.20** Moc pieniądza **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Skrzydła wojny **20.50** Kardynał Josef Beran – pod prąd **21.45** Poczęcie mojego młodszego brata (film) **23.10** Wiktoria (s.) **0.40** Sprawa Interpol.
NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.55** Spece (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.40** Krok za krokiem (s.) **13.05** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **14.20** Mentalista (s.) **16.15** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.40** Weekend **22.40** Agenci NCIS: Nowy Orlean (s.) **23.35** Bez śladu (s.) **0.30** Mentalista (s.).
PRIMA
6.05 Ninjago (s. anim.) **6.35** My Little Pony (s. anim.) **7.15** M.A.S.H. (s.) **9.20** Rodzinne powiązania (film) **11.20** Policja w Hamburg (s.) **12.10** Południowe wiadomości **12.25** Lekarz z gór (s.) **13.25** Komisarz Rex (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Rodzina Krejzów (s.) **21.35** Wydział zabójstw (s.) **22.55** Top Star magazyn **23.40** Policja w akcji **0.35** Komisarz Rex (s.).

domości, sport **20.00** Szkoda miłości **21.20** Szpital na peryferiach (s.) **22.20** Grantchester (s.) **23.05** Sprawy detektyw Murdocha (s.) **23.50** Kryminolog (s.) **0.50** AZ kwiz.
TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Chiny z góry **9.45** Świt geniuszy **10.45** Mroczny charyzmat Adolfa Hitlera **11.45** Co się stało z Rosemary Kennedy? **12.40** Jedną nogą w absolućie **13.05** Nasza wieś **13.35** Przedstawienie kandydatów do Parlamentu Europejskiego **14.00** Obrazki z Francji **14.20** Folklorika **14.45** Magiczne góry **15.05** Europa dziś **15.30** W poszukiwaniu przygód **16.25** Klucz **16.55** Sprawa dla ombudsmanki **17.20** Kardynał Josef Beran – pod prąd **18.15** Granica w sercu **18.45** Wieczorynka **18.55** Babel **19.20** Czeskie ślady w Ameryce Łacińskiej **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Kamera w podróży **21.00** Podróż po Big Islandzie **21.30** Zegarmistrzowie **22.15** Historia świata **23.10** Czerwony Karzeł (s.) **0.05** Sprawa Kettering (s.) **1.00** Słońce północy (s.).

POLECAMY

• Miłość to miłość
Wtorek 21 maja, godz. 20.00, TVC 1

• Co się stało z Rosemary Kennedy?
Środa 22 maja, godz. 11.45, TVC 2

• Rodzina niedźwiedzi i ja
Czwartek 23 maja, godz. 9.00, TVC 2

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **8.45** Ulica (s.) **9.45** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Krok za krokiem (s.) **12.50** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **14.10** Mentalista (s.) **16.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Kobiety w więzieniu **21.20** MasterChef

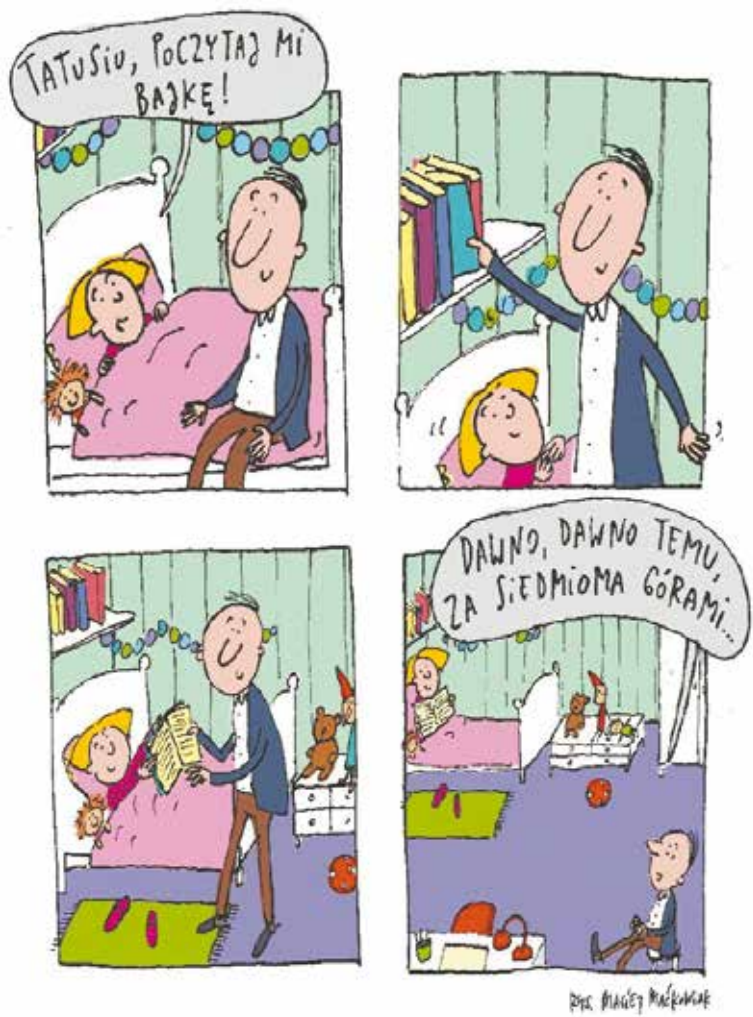
Czechy **22.40** Agenci NCIS: Nowy Orlean (s.) **23.35** Bez śladu (s.) **0.30** Mentalista (s.).
PRIMA
6.05 Ninjago (s. anim.) **6.35** My Little Pony (s. anim.) **7.15** M.A.S.H. (s.) **9.20** Policja w akcji **10.20** Wieczna miłość (film) **12.10** Południowe wiadomości **12.25** Policja w Hamburg (s.) **13.20** Lekarz z gór (s.) **14.20** Komisarz Rex (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Błkiny kod (s.) **21.35** Show Jana Krausa **22.45** Mroczny Kraj (s.) **0.00** Policja w akcji **1.00** Komisarz Rex (s.).

CZWARTEK 23 MAJA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Napisala: Morderstwo (s.) **9.45** Pr. rozrywkowy **10.30** List do ciebie **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Durrellowie (s.) **14.45** Podróż poślubna (musical) **15.10** Doktor Martin (s.) **16.00** Napisala: Morderstwo (s.) **16.45** Wszystko, co lubię **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Dyskusja przedwyborcza **22.00** Columbo (s.) **23.30** Grantchester (s.) **0.15** AZ kwiz.
TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Rodzina niedźwiedzi i ja **9.50** Szkocja **10.45** Europa dziś **11.15** Muzeum alchemii **11.25** Dzieci Hitlera **12.20** Magazyn chrześcijański **12.45** Czesz je? **12.50** W siłach mocarstw **13.30** Czeskie ślady w Ameryce Łacińskiej **13.50** Magiczne góry **14.05** Maria Antonina i kulis Wersalu **15.00** Historia świata **15.55** Skrzydła wojny **16.40** Concorde **17.30** Jaguary **18.15** Podróż po Big Islandzie **18.45** Wieczorynka **19.00** Przygody nauki i techniki **19.25** Wędrówki z Ładislavem Smoljakiem **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Cudowna Ameryka **21.00** Rodzinne strony **21.30** Kraina wina **22.00** Ucieczka na Kostarykę **22.50** Miasta zbrodni **23.55** Queer.
NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **8.45** Ulica (s.) **9.45** MasterChef Czeszy **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Krok za krokiem (s.) **12.50** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **14.05** Mentalista (s.) **16.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.40** Gwiezdne życie **22.10** Focus (film) **0.05** Mentalista (s.).
PRIMA
6.10 Ninjago (s. anim.) **6.40** My Little Pony (s. anim.) **7.20** M.A.S.H. (s.) **9.25** Policja w akcji **10.20** Każdy lubi Elin (film) **12.15** Południowe wiadomości **12.30** Policja w Hamburg (s.) **13.25** Lekarz z gór (s.) **14.25** Komisarz Rex (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Rodzina Krejzów (s.) **21.35** Grupa z pensjonatu **22.45** Tak jest, szefie! **23.50** Policja w akcji **0.50** Komisarz Rex (s.).

POSTSCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

NASI DZIAŁACZE

ANNA RECMANIK

Urodziłam się w Jasieniu, w 1976 roku przeprowadziliśmy się z mężem i córką do Nawsiu. Od tego czasu udzielam się w PZKO w Nawsiu. Wcześniej, od szesnastego roku życia, działałam w Miejscowym Kole w Jasieniu. Mieliśmy mały chór, lecz przede wszystkim dwa razy w roku grywaliśmy przedstawienia. Przez ponad 30 lat śpiewałam w chórze żeńskim „Melodia” w Nawsiu. Już przed laty zostałam członkiem zarządu Miejscowego Koła i – z małą przerwą – pracuję w nim do teraz. Jestem ponadto kierowniczką Klubu Kobiet. Spotykamy się raz w miesiącu. Wcześniej, kiedy było nas dwanaście, organizowałyśmy wystawy. Teraz zostało nas w klubie tylko sześć, ponieważ niektóre panie zmarły lub zrezygnowały ze względu na wiek. Ale kiedy jest większa impreza, w przygotowywaniu posiłków pomagają nam inne członkinie Koła. Z koleżankami znamy się długie lata, lubimy się spotykać. Biorę także regularnie udział w wiosennych i jesiennych spotkaniach klubów kobiet. Zawodowo byłam związana z branżą techniczną. Kiedy miałam 15 lat, mama chciała, żebym została na gospodarstwie i pomagała jej przy krowach. Dlatego nie zgłosiłam się do żadnej szkoły średniej. Ale wkrótce zabrano nam pole do spółdzielni i jako piętnastolatka musiałam iść do pracy. Jeździłam w hucie wózkiem elektrycznym, później byłam operatorką dźwigu, a jeszcze później przez dziesięć lat spawałam. Musiałam, oczywiście, zrobić prawo jazdy i skończyć odpowiednie kursy. Bardzo lubię robotki ręczne – haftuję, tworzę różne rzeczy z papieru. (dc)

Fot. DANUTA CHLUP

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Poziomo i pionowo jednakowo:

1

2

3

4

1

2

3

4

1. na grzbiecie wielbłąda

2. jest nim metyl

3. gra z gumowym pierścieniem lub imię perkusisty „The Beatles”

4. budynek osiedlowy

Wyrazy trudne lub mniej znane:

ALKIL

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Poziomo i pionowo jednakowo:

1

2

3

4

1

2

3

4

1. sto pensów

2. zasadniczą jest konstytucja

3. recydywa choroby

4. pieszczotliwie o ojcu

Wyrazy trudne lub mniej znane:

NAWRÓT

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem logogryfu jest dokończenie aforyzmu Jana Izydora Sztaudyngera:
„Jak ja pogodzę te wierności obie?
Bo kiedym tobie wierny, tom niewierny...”

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.
- płacz z byle powodu, mazaż

coś słodkiego po obiedzie

z gondolą w powietrzu

drewno lżejsze od korka

najstarszy okres ery paleozoicznej

anglosaska jednostka objętości równa 3,8 l

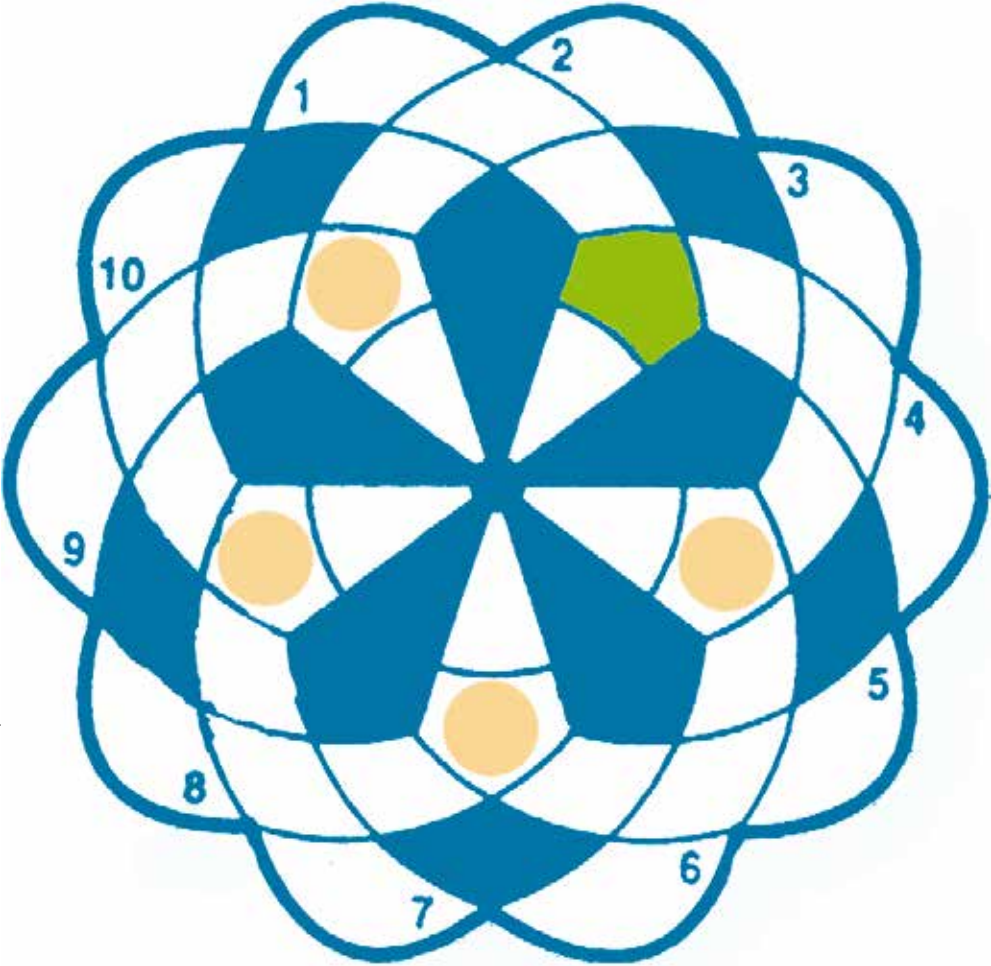
poetycko o łagodnym wietrze

barwa głosu ludzkiego

A dla elektryka i fizyka

przyprawa korzenna o silnym zapachu i smaku

Wyrazy trudne lub mniej znane:
KAMBR

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 31 maja 2019 r. Nagrodę książkową za rozwiązanie zadań z 7 maja 2019 otrzymuje **Zofia Siuda z Dzieńmorowic**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie minikwadratu I z 7 maja:
1. WIKT 2. IRVINE 3. KINEZA 4. TEAM
Rozwiązanie minikwadratu II z 7 maja:
1. KADM 2. AURORA 3. DORSET 4. MATA
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 7 maja: STANÓW